

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik évfolyam.	24. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1911. június 15.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.		Dr. Keith Ferencz várm. tb. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Árpád-utca 3 szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

213.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 4155—1911. alisp.

Székelyudvarhely város tanácsának és az összes községi előjáróságoknak.

A lakosság közt való megfelelő közhírré tétel céljából közlöm, hogy a marosvásárhelyi iparkamara kiküldötte az idén is tanoncok szerzése végett Parajdon, Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron meg fog jelenni. A tanonczfelvétel Parajdon a községházánál július 4-én, Székelyudvarhelyen a vármegyeházánál 5-én, Székelykeresztúron a főszolgabírósnál 6-ikán lesz, mindenik napon reggel 9 órától kezdődőleg.

Tanonczfelvételre jelentkezhetnek 12 évet betöltött ép és egészséges fiúk, kik legalább 4 elemi iskolai osztályt végeztek.

A jelentkezőknek elég csak az iskolai bizonyítványt bemutatni.

Az iparkamara ezuttal állami gyárakba nem helyez el inasokat, mert azt a kormány beszüntette.

A jelentkező székely fiukat magániparosoknál, illetve az arra való kereskedőknél fogják elhelyezni, s a kamara őket legfentebb 4 évre szegődési és felügyeletükről gondoskodik.

Székelyudvarhely, 1911. évi június hó 2-án.

Sebesi, alispán.

214.

Szám: 4197—1911. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, a három járási főszolgabírónak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Szilágyvármegye Sarmaság községében folyó évi április 26-án tűz ütött ki; tizenhatsz család lakóháza, gazdasági épülete, élelmi szerei, takar-

mánya, házi butora, ruha neműje a pusztító tűznek áldozatul esett, a tűz által okozott kár értéke a 70000 koronát meghaladja.

Ugyancsak Szilágyvármegye Ökörítő községében pedig folyó évi május hó 4-én dult tűzvész, melynek 31 lakóház és az azokhoz tartozó melléképületek, továbbá a gör. kath. templom és papilak martalékaul esett; 163 egyén — nagyok és gyermekek — maradt hajléktalanul, az anyagi veszteség pedig 120—150,000 koronára tehető. A sors csapásától sújtott községek lakossága nyomorának enyhítése céljából felhívom, hogy a gyűjtést kísérelje meg, adakozás esetén pedig a begyűlt összeget közvetlenül Szilágyvármegye alispánjának Zilahra küldje el.

Székelyudvarhelyen, 1911. évi június hó 3-án.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

215.

21,717—1911. VII.-b. B. M. számú körrendelet.

A radiumemanációs viznek és iszapnak ki szolgáltatása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Ujabb időben egy külföldi cég radiumemanációs vizet és radioactin iszapot hoz forgalomba.

Mint hogy azonban a radiumemanációs víz és iszap gyógyszereknek tekintendők, melyeknek hatása kétségtelennek látszik és amelyekkel való visszaélés vagy könnyelmű bánás bajoknak lehetnek okozói és így szükséges, hogy azoknak ki szolgáltatása orvosi rendelőnyhez köttessék, annál is inkább, mert adagolásuk ma már meghatározott emanációs egységek alapján történik, amelyek lemérését gyógyszerész vagy orvos tudná csak eszközölni.

Ennélfogva figyelemmel a fent elmondottakra, az országos közegészségi tanács javaslatára kijelentem, hogy ezen gyógyanyagnak tartására és árusítására az 1876: XIV. t.-cz. 126. §-ában foglalt rendelkezések irányadók, minélfogva radiumemanációs viz és iszap ásványviz-csarnokokban, vizgyógyintézetekben és fürdőkben nem árusítható.

Erről a Czimet további megfelelő eljárás végett értesitem.

Budapesten, 1911. évi május hó 24-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 4322—1911. alisp.

A radiumemanációs viznek és iszapnak ki-
szolgáltatása és elárúsítása.

A 3 járás főszolgabírójának, Székelyudvarhely polgármesterének, a hatósági orvosoknak és gyógyszerészeknek.

Belügyminiszter urnak fenti körrendeletét tudomásvétel és alkalmazkodás céljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1911. évi június hó 7-én.

Sebesi, alispán.

216.

91,101—1910. VI.-a. B. M. számú körrendelet.

Beszedics István hódmezővásárhelyi illetőségű egyéntől a szokásos községi segélyezés megtagadása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Hódmezővásárhely város tanácsának jelentése szerint Beszedics István hódmezővásárhelyi illetőségű egyén állandóan országszerte csavarog s egyes községektől illetőségi községe terhére különböző összegű rögtöni segélyeket vesz igénybe.

Felhivom ennélfogva (Czimet), intézkedjék az iránt, hogy nevezett a községek által segélyezésben ne részesíthessék.

Budapesten, 1911. évi május hó 15-én.

A miniszter meghagyásából:

Jalsoviczky s. k., miniszteri tanácsos.

IV. Személyi hírek.

Kinevezés. Udvarhelyvármegye főispánja ifj. Ugron Ákos székelyudvarhelyi lakóst tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. *Lépsene* szörványosan föllépett Homoródbene község lóállományában.

Sertésvész szörványosan föllépett Székelyszentkirály, Kányád, Bögöz és Atyha községek sertésállományában, járványosan pedig Alsósófalva községben.

Pályázat erdősítési jutalmakra (36582—1911. szám.) Az erdőtörvény (1879. évi XXXI. t.-czikk) 165. §-ában körülírt kopár-, vizmosásos és futóhomokterületeken ez évben létesítendő, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására az országos erdei alapból tizenegy (11) nagy jutalmat, tíz (10) elsőrendű és kilencz (9) másodrendű elismerő jutalmat tűzök ki, u. m.: három egyenként 1000 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, egyet disztárgyban), négy egyenként 800 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban), négy egyenként 600 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban), öt egyenként 500 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban), öt egyenként 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban), öt egyenként 300 koronás másodrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban)

és négy egyenként 200 koronás másodrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, egyet disztárgyban).

Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok (bér-
lők) azon erdősítéseikkel versenyezhetnek, a melyeket az 1879. évi XXXI. t.-cz. 165. §-ában körülírt kopár-, vizmosásos, vagy futóhomokterületeken, állami pénzsegély igénybevétele nélkül a folyó év tavaszán vagy őszen foganatosítottak.

Megkívánatik azonban, hogy:

a) az 1000 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

b) a 800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

c) az 500 és 400 koronás elsőrendű jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 10 kat. hold terjedelműek és végül

d) a 300—200 koronás másodrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 5 kat. hold terjedelműek legyenek.

A pályázó birtokos a versenyre bocsátott erdősítést az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaitelésének idejéig állandóan gondozni, a szükséges pótlásokat foganatosítani s a létrejövő erdőt az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2., illetve 4. §-ai szerint erdőként fentartani és kezelni tartozik.

A versenyre bocsátott erdősítések az 1916-ik évben fognak a helyszínén megbíráltatni. A jutalmak kiosztásánál az erdősítések sikere és köz-

gazdasági jelentősége, az erdősítésnél felmerült nehézségek és az erdősítésre fordított költségek fognak irányadóul szolgálni, de a pénzjutalmak kiosztásánál figyelembe vétetnek ezek mellett a birtokos vagyoni viszonyai is.

A pályázó birtokos a jutalomra csak akkor tarthat igényt, ha a versenyre bocsátott és a jutalomra érdemesnek ítélt erdősítés a jutalom odaítélésének idejében is birtokában lesz.

Az odaítélt pénzjutalom egy harmadrésze az erdősítést teljesítő kezelő erdőtisztet (gazdatisztet vagy bérlőt) fogja illetni. A dísz tárgyat nyert birtokosok azon alkalmazottai pedig, — kik a jutalmazott erdősítések teljesítése körül kiváló érdemet szereztek, — érdemük szerint külön pénzjutalomban fognak részesülni.

A folyó év tavaszán teljesített erdősítéseket legkésőbb folyó évi *július hó végéig*, a folyó év őszén teljesített erdősítéseket pedig legkésőbb folyó évi *december hó 25 ig* kell a birtokosnak a közgazgatási erdészeti bizottságnál vagy a kir. erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

Pályázhat a feltételeknek megfelelő erdősítéssel az erdősítést teljesítő erdő vagy gazdatiszt, valamint a beerdősített terület bérlője is, de pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos írásbeli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy a pályázatban való részvételhez hozzájárul és egyszersmind kötelezi magát, hogy a versenyre bocsátott erdősítést az 1879. évi XXXI. t. cz. 2. vagy 4. §-ában meghatározott feltételek szerint állandóan erdőként fogja fentartani és kezelni.

A pályázati kérvényben az erdősítés helyét (község, dűlő, helyrajzi szám) kiterjedését és az erdősítésre használt fafajtaikat pontosan meg kell jelölni.

Budapest, 1911. évi május hó *M. kir. földművelésügyi miniszter*.

Pályázati hirdetmény (15871—1911. szám) A vakok államilag segélyezett kolozsvári országos intézetének felügyelő bizottsága pályázatot hirdet az intézetben megüresedett, egyenként évi 320 K, vagyis az évi ellátási díjnak megfelelő összegből álló egy Groedel féle, a Gróf Majláth Gusztáv Károly — Gyulafehérvár városi és Dr. Náray Szabó Sándor féle alapítványi helyekre.

Pályázhatnak oly 8—12 éves vak fiú gyermekek, kiknek szülői vagy hozzátartozói anyagi helyzetüknél fogva az évi tartásdíjat megfizetni nem képesek és pedig magyar honos gyermekek nemzetiség vagy valláskülömbőségre való tekintet nélkül.

A Groedel féle alapítványi helyre azonban m. kir. honvéd vagy magyar honos közöshadsergebeli tiszt özvegyének vak gyermeke fog az alapító oklevél értelmében felvétetni s csak ilyen nem léteben fog polgári szülők gyermekének kéreése figyelembe vétetni.

A Gróf Majláth Gusztáv Károly — Gyulafehérvár városi alapítványa ez alkalommal első sorban gyulafehérvári születésű vagy illetőségű, vagy ha ilyen nem volna alsófehérvármegyei, il-

letve erdélyi róm. kath. vallású vak gyermek kéreése fog figyelembe vétetni.

A pályázati kérvények az intézet alapszabályai értelmében a következő okmányokkal szerezendők fel:

- a) születési anyakönyvi kivonat;
- b) a gyermek vakságát igazoló hatósági orvosi bizonyítvány;
- c) himlőoltási bizonyítvány;
- d) szegénységi bizonyítvány;
- e) hatósági kimutatás a családi és birtokállapotról.

A b) és e) alatti csatolmányok számára csakis az igazgatóság által díjtalanul megküldött nyomtatvány űrlapok használhatók, amennyiben az intézet régi növendéke folyamodik az alapítványi helyre s ezen okmányok már benn vannak, azokat ismételtlen benyújtani nem szükséges.

A pályázati kérvények f. évi *július hó 30-ig* a felügyelő bizottsághoz czimezve Kolozsvár szab. kir. város tanácsához annál inkább benyújtandók, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A vakok államilag segélyezett kolozsvári országos intézete felügyelő bizottságának 1911. évi június 6-án tartott üléséből. *Szvacsina Géza*, m. kir. udv. tan., polgármester, a felügy. biz. elnöke.

Árverési hirdetmény. Karácsonfalva község képviselőtestületének határozata folytán közhírre teszem, hogy a község tulajdonát képező korcsmá, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel 1911. évi *július hó 6-án* d. e. 10 órakor 6 évre terjedő időre a községházánál tartandó nyilvános árverésen bérbe adatik.

Kikiáltási ár 1600 kor., 5% bánatpénz az árverés megkezdése előtt leteendő.

A részletes feltételek a községi birónál megtekinthetők.

Karácsonfalva, 1911. június 1. *Pál*, kjsz.

Hirdetmény. (5490—1911. szám) Tolna községben (Tolnavármegye) levő állami selyemfonó gyár mellett nagymélt. Bezerédj Pál ur országos selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott egy munkásnő képző otthont állított fel, melyben ez idő szerint 41 elhagyottá nyilvánított leánygyermek van az állami gyermekmenhelyek által elhelyezve. 13 leánygyermek pedig olyan, ki az állami gyermekmenhely kötelékéből már kilépett. Ezekon kívül még az országos gyermekvédő liga intézetéből is vannak ott leánygyermek elhelyezve.

Ezen internátus tovább fejlesztése akként van tervbe véve, hogy ott legalább 100 leánygyermek legyen elhelyezhető.

Ezen internátusnak erkölcsvédő és munkára nevelő hatása már eddig is szép eredményt mutat fel.

Ezen tolnai m. kir. állami selyemfonó gyárban, a hol egyfelől a gyermekek a gyár mellett létesített munkásnőképző otthonban állandó női felügyelet alatt internátusszerű közös étkezésben és közös lakásban részesülnek, másfelől a gyárban munkásnőkké képezetnek ki akként, hogy már a belépéstől kezdve napi 80 fillér díjazásban

részesülnek, mely összeg egy része a természetbeni ellátás (lakás, fűtés, világítás, élelmezés és ruházat) ellenértéke gyanánt levonásba hozatik, másik része pedig a gyermekek nevére külön-külön postatakarékpénztárba helyeztetik el. A gyermekek használhatósága szerint: napi keresetük emelkedik, míg az ellátás fejében levonásba vett összeg továbbra is ugyanaz marad, miáltal a gyermekek megtakarított pénze mindinkább szaporodik, úgy, hogy a gyárban eltöltött 5 évi idő alatt ez az összeg a 7—800 koronát is eléri.

Ezen gyárba leánygyermekek elhelyezése végett a község elöljáróságát értesítjük.

Udvarhelyvármegye árvaszékének Székelyudvarhely, 1911. évi június hó 1 én tartott üléséből. *Barabás András*, elnök.

Hirdetmény. (6660—1911. szám.) Az 1890. évi l. t. cz. 23. § a értelmében közhírré teszem, hogy a Háromszékvármegye területére vonatkozó 1911. évi utadokiróvást magába foglaló egyénekkénti lajstromok f. év június hó 16-tól június hó 30-ig községekben a község-házánál, városokban a városi adópénztárnál és a mennyiben az utadó nyugdíj, vagy fizetés után fizetett egyenes adó alapján rovatott ki, az illető kir. adóhivatalnál közzszemlére tétetnek.

Erről érdekeltek oly hozzáadással értesítettek, hogy ezen idő tartama alatt irt helyeken a kimutatást megtekinthetik és a mennyiben azt magukra nézve sérelmesnek találják, az 1890. évi l. t. cz. 23. § a értelmében ezen idő tartama alatt a közigazgatási bizottsághoz felszólamlást adjanak be, annyival inkább, mivel ezen idő tartama után beadott felszólamlások csak az esetben tárgyaltnak érdemileg, ha azok a minimum vagy százalék hibás kiszámítása ellen irányulnak.

Sepsiszentgyörgy, 1911. június 6. *Dr. Király*, alispán.

Elveszett csikó. Korondi István etédi lakosnak egy 3 éves kancza csikója a legelőről elveszett. A csikó leírása: 3 éves pirosszörű kancza csikó, homlokán csillag, farka vágott.

Elveszett bivalyak. Gyarmathy Dezső humoródszentpáli lakosnak 2 drb. bivalya, egyik 3 éves, másik négy, elveszett. Mindkettő jegytelen. A kisebbiknek farka vége fehér. Egyik Zsuzsi, másik Juli névre hallgat.

Felfogott állatok. Siklód községben felfogva van egy drb. egy évet töltött vakisa fehér nyósten bárány, jobb füle elülről két helyen bevágva; — és egy 8 év körüli pej kancza, jobb első lábán boka körül kis fehér gyűrű, jobb utó lába térdben vastag, serényén hátul és hasa alatt kis fehér folt. Az igazolt tulajdonosok 8 nap alatt átvehetik, azon tul el fognak árvereztetni.

Körözendő egyének 181. — *Czunik Mária* királylehotai születésű 30 éves cseléd nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 6689—911. számra való hivatkozással Kassa város rendőrfőkapitányának megküldendő.

182. — *Filep Sándor* és neje *Varga Róza* vándorló artisták nyomozandók, feltalálásuk esetén értesítendő arról, hogy gyermekeiknek törvényesítését a belügyminiszter engedélyezte és hogy bővebb értesítés a kézdivásárhelyi anyakönyvvezetőnél kaphatnak.

183. — *Özv. Sugár Józsefné* szül. Csomos Zsuzsa és kiskoru *Sugár Mária* nyomozandók, feltalálásuk esetén az 1838. évben Sepsiszentkirály községben született és az 1907. évben Sepsiszentgyörgy városban elhalt Sugár József illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandók és a felveendő jegyzőkönyv a 6624—911. számra való hivatkozással Háromszékvármegye alispánjának (Sepsiszentgyörgy) megküldendő.

184. — *Tamási Katalin* 25 éves cseléd, kiskoru Tamási János anyja, a ki utoljára Budapesten lakott, nyomozandó, feltalálása esetén a saját és szülei illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 17855—911. számra való hivatkozással Pestvármegye alispánjának (Budapest) megküldendő.

185. — *Pintya Szalvina*, a ki mintegy 27 évvel ezelőtt állítólag Podelén született és anyja *Rinna Zsófia*, kiskoru Pintya János és Todor ikergyermekek anyja, illetve nagyanyja, nyomozandók, feltalálásuk esetén a saját és egymás illetőségi és születési viszonyaira nézve kihallgatandók és a felveendő jegyzőkönyv a 6675—911. számra való hivatkozással Hunyadvármegye alispánjának (Déva) megküldendő.

186. — *Lolé Gizella* 25 éves hajadon, Békésvármegye gyulai közokrházában ápolat elmebeteg *hozzátartozói* nyomozandók, feltalálásuk esetén nevezett elmebeteg illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandók és az eredményről Békésvármegye alispánja (Gyula) a 9806—911. számra való hivatkozással értesítendő.

187. — *Szkrgyik Juliánna* a gyulai állami gyermekmenhelyben gondozott Szkrgyik István, Rezső és Ödön nevű gyermekek illetőségi ügyéből kifolyólag nyomozandó és feltalálása esetén erről Békésvármegye alispánja (Gyula) a 9394—911. számra való hivatkozással értesítendő. Nevezett legutóbb Budapesten Ó-utca 18. szám alatt lakott; napszámosnő; jelenlegi férje Kis János kömüves.

188. — *Kun János*, Grünberger Mór kevermesi kereskedő tanoncza, ki tőle f. évi május hó 29-én eltávozott, nyomozandó és feltalálása esetén Kevermesre visszakísértendő. Nevezett kereskedő tanonc születtett 1891. évi október hó 21-én, illetőségi helye Kisiratos, termete vézna, arcza hossz-as, haja fekete, a távozáskor barnás kabátot, csikos világos nadrágot, sárgás szalma kalapot, fekete czugos cipőt viselt.

189. — *Boár Krisztina*, ki Magyarbánhegyesen 1907. december 11-én hasonlónevű törvénytelen gyermeket született, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 6786—911. számra való hivatkozással Csanádvármegye alispánjának (Makó) megküldendő.